

Pankkitarkastus

Bankinspektionen

Banking Supervision

1989

Pankkitarkastusviraston toimintakertomus 1989

Bankinspektionens verksamhetsberättelse 1989

Annual Report of the Banking Supervision 1989

Sisällys

Ylijohtajan katsaus	1
Pankkitarkastusviraston tehtävät ja organisaatio	2
Pankkitarkastusviraston valvomia yhteisöjä koskevan lainsäädännön kehitys	3
Yleinen osasto	4
Laskentaosasto	6
Oikeudellinen osasto	8
Arvopaperimarkkinaosasto	10
Kehittämisyksikkö	11
Hallintoyksikkö	12
Pankkitarkastusviraston toiminnasta johtuvien kustannusten kattaminen	13
Ett sammandrag av Bankinspektionens verksamhet år 1989	14
Summary: Activities of the Banking Supervision in 1989	18
Tilastotietoa	22
Henkilöstö	23

Ylijohtajan katsaus

Ylijohtaja Jorma Aranko
Överdirektör, Director General

Rahoitusmarkkinat olivat kertomusvuonna poikkeuksellisen vilkkaan mielenkiinnon ja keskustelun kohteena. Kansantaloutemme pitkään jatkunut voimakas kasvu, rahoitusmarkkinoiden sääntelyn keventyminen ja niiden kansainvälistyminen ovat viime vuosikymmenellä perusteellisesti muuttaneet viraston valvontaan kuuluvien rahoituslaitosten toimintaympäristöä. Sijoittaminen arvopaperistui nopeasti. Rahoituslaitosten maksuvalmius oli hyvä siitäkkin huolimatta, että kotitalouksien säästämisaste aleni. Kilpailu luotonannon markkinaosuuksista kiristyi ja rahoituslaitosten kannattavuus yleensä heikkeni selvästi. Monet tämän kehityksen kielteiset piirteet korostuivat erityisesti vuonna 1989.

Korkotaso nousi ja arvopaperimarkkinoilla kurssit laskivat tuntuvasti. Perinteisen pankkitoiminnan kannattavuus joutui kovalle koe-tukselle, eikä korvaavia muita tuotteita oltu onnistuttu luontevasti kasvattamaan. Mm. ulkomaisen toiminnan tulokset eivät yleensä vastanneet odotuksia. Pankkien oli korotettava antolainauksensa korkoja. Niiden oli myös laajennettava sellaisten palveluiden piiriä, joista perittiin maksu suoraan käyttäjiltä.

Luotonannon voimakas kasvu sekä eri syistä johtuneet varsin näytävätkin yritys konkurssit puolestaan suurensivat luottotappioita. Ylimalkaan voidaan todeta, että rahoitustoiminnan kustannukset ovat paisuneet liian korkeiksi, ja että niiden leikkaamiseen tähtäviä toimenpiteitä on viivyttämättä tehostettava.

Keskustelu pankkien toimialasta, osakeomistuksista ja taloudellisesta vaikutusvallasta sai lisää vauhtia mm. eräiden suurten osakekauppojen ja omistusten uudelleen järjestelyiden seurauksena. Oman värinsä keskustelulle antoi vakuutusyhtiöiden osallistuminen joihinkin näistä järjestelyistä sekä pankkien ja vakuutusyhtiöiden lähentyminen muutenkin esimerkiksi pankkien sivukonttoreiden lisääntyneen yhteiskäytön muodossa.

Virasto joutui ottamaan kantaa näihin kysymyksiin jokapäiväisessä työssään, osallistuessaan uuden lainsäädännön kehittämiseen sekä yhä useammin myös julkisuudessa. Virasto on kaikissa yhteyksissä pyrkinyt kiinnittämään huomiota toisaalta turvallisen rahoituksen väli-

tystoiminnan yleisten edellytysten ja kannattavuuden parantamiseen, sekä toisaalta tämän toiminnan avoimuuden lisäämiseen. Varsinkin sen jälkeen, kun arvopaperimarkkinat elokuun alusta joutuivat viraston valvontaan, on markkinaosapuolien ja pörssi-yhtiöiden riittävän tiedotustoiminnan keskeinen merkitys korostunut. Virasto on myös aktiivisesti levittänyt tietoa omista tehtävistään, päämääristään ja menettelytavoistaan.

Tehtäviensä lisääntymisen myötä virasto on pyrkinyt tehostamaan toimintaansa olemalla yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Suomen Pankin kanssa virastolla on jatkuva neuvottelukosketus. Tilastokeskuksen kanssa on keskusteltu mahdollisuuksista yhtenäistää tietojen keräämistä valvottavilta. Kilpailuviraston kanssa on tehty yhteisten asioiden käsittelyä koskeva sopimus. Kuluttaja-asiamiehen kanssa on yhteistoimin selvitetty eräitä kysymyksiä. Tietosuojavaltuutetun kanssa on myös käyty keskusteluja. Arvopaperimarkkinoiden valvontaan liittyvien selvitystehtävien osalta on poliisiviranomaisten kanssa sovittu menettelytavoista ja harjoitettu molemminpuolista koulutustoimintaa.

Yhteydenpitoa valvottaviin on pyritty yksinkertaistamaan olemalla yhteistyössä Suomen Pankkiyhdistyksen, Osuuspankkien Keskusliiton ja Säästöpankkiliiton kanssa esimerkiksi viraston antamien yleisten ohjeiden suunnittelussa. Arvopaperimarkkinoiden valvontaa koskevissa asioissa on ollut vastaavaa yhteistyötä Helsingin Arvopaperipörssin ja Arvopaperivälittäjien Yhdistyksen kanssa. Tämänlaatuista yhteistyötä

on edelleen kehitettävä ja se on ulotettava koskemaan myös valvottavien yhteisöjen KHT-tilintarkastajia. Tilintarkastajien suorittaman työn täysi hyödyntäminen viraston valvontatyössä vaatii kuitenkin lainsäädännön muuttamista.

Viraston uusi organisaatio astui voimaan viime marraskuun alussa. Kollegion korvanneen johtoryhmän

työskentely on sujunut alusta lähtien hyvin. Sen valmisteleman työjärjestyksen pohjalta on päätöksentekoa hajautettu ja nopeutettu. Johtoryhmä on säännönmukaisesti kokoontunut kerran viikossa, tarpeen vaatiessa useamminkin.

Pankkitarkastusviraston tehtävät ja organisaatio

VIRASTON TEHTÄVÄT

Pankkeja on Suomessa valvottu vuodesta 1861 alkaen. Pankkitarkastusvirasto perustettiin vuonna 1922 säädetyllä lailla pankkiyhtiön valvonnasta. Nykyisin pankkitarkastusviraston toiminta perustuu tammikuun 1 päivänä 1970 voimaan tulleeseen pankkitarkastuslakiin (548/69) muutoksineen ja asetukseen pankkitarkastusvirastosta (932/89).

Pankkitarkastuslain (481/89) 6 §:n mukaan viraston tehtävänä on valvoa, että sen valvonnassa olevat yhteisöt ja ulkomaisten luottolaitosten edustustot toimivat lain ja yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaisesti, ja suorittaa näiden yhteisöjen ja edustustojen tarkastus niin usein ja siinä laajuudessa kuin valvontatehtävien hoito vaatii.

Lain 1 §:n mukaan viraston valvottavia ovat liikepankit, säästöpankit, osuuspankit, kiinnitysluotopankit, Postipankki Oy, hypoteekkiyhdistykset, luotto-osakeyhtiöt, rahastoyhtiöt, arvopaperinvälitysliikkeet, arvopaperipörssit, arvopaperimarkkina-alueissa tarkoitettua sopimusmarkkinatoimintaa tai muuta julkista kaupankäyntiä arvopapereilla harjoittavat arvopaperinvälittäjien yhteisöt, optioyhteisöt, johdannaismarkkinoilla toimivat välittäjät ja markkinatakaajat, meklarit, pankkien vakuusrahastot ja ulkomaisten luottolaitosten edustustot.

ORGANISAATIO

Muuttuneiden ja lisääntyneiden tehtävien vuoksi pankkitarkastusviraston organisaatiota kehitettiin kertomusvuonna. Organisaatiomuutos toteutettiin marraskuun 1. päivänä 1989 voimaan tulleella asetuksella pankkitarkastusvirastosta. Asetuksen mukaan pankkitarkastusviraston toimintayksiköitä ovat yleinen osasto, laskentaosasto, oikeudellinen osasto, arvopaperimarkkinaosasto, kehittämissyksikkö ja hallintoyksikkö.

Asioiden käsittely ja päättäminen kollegiossa poistui ja virastosta tuli päällikkövirasto. Asiat ratkaisee ylijohtaja tai muu työjärjestyksen nojalla päätösvalan saanut virkamies. Viraston tai sen valvottavien kannalta keskeisimmät asiat on ennen niiden esittelemistä ylijohtajan ratkaistavaksi käsiteltävä johtoryhmässä, jonka muodostavat ylijohtaja ja toimintayksiköiden päälliköt. Tarkemmasta työnjaosta määrätään työjärjestyksessä.

Pankkitarkastusviraston valvomia yhteisöjä koskevan lainsäädännön kehitys

ARVOPAPERI-MARKKINOIDEN VALVONTA

Elokuun 1 päivänä 1989 tulivat voimaan arvopaperimarkkinalaki (495/89) ja laki arvopaperinvälitysliikkeistä (499/89). Samanaikaisesti tulivat voimaan myös pankkitarkastuslain muuttamisesta ja sijoitusrahastolain 1 ja 40§:n muuttamisesta annetut lait 497/89 ja 500/89). Arvopaperimarkkinalakia sovelletaan arvopapereiden markkinointiin, liikkeeseenlaskuun ja vaihdantaan. Lakia arvopaperinvälitysliikkeistä taas sovelletaan liiketoiminnan muodossa tai muuten ammattimaisesti harjoitettavaan arvopaperinvälitykseen. Sekä arvopaperipörssi toiminta että arvopaperinvälitys ovat säädetty luvanvaraisiksi ja toimintaa valvoo pankkitarkastusvirasto.

KIINNITYSLUOTTO-PANKIN MUUTTAMINEN LIIKEPANKIKSI

Laki kiinnitysluottopankin muuttamisesta liikepankiksi ja sulautumisesta liikepankkiin (1109/89) tuli voimaan 20 päivänä joulukuuta 1989. Kiinnitysluottopankki voidaan valtiovarainministeriön luvalla yksinkertaista menettelyä noudattaen muuttaa liikepankiksi. Kiinnitysluottopankin sulautuminen liikepankkiin on myös mahdollista valtiovarainministeriön luvalla.

TALLETUSTEN JA OBLIGAATIOIDEN VERONHUOJENNUS

Aikaisemmin talletusten verovapauden edellytyksenä oli, että vähintään kaksi pankkiryhmää käytti tiliä samanlaisin korko- ja tiliehdoin yleisön talletusten vastaanottamiseen. Talletusten ja obligaatioiden verohuojennuslaissa (726/88), joka tuli voimaan 1.1.1989, talletusten ja obligaatioiden verovapauden edellytykseksi asetettiin laissa säädetty Suomen Pankin peruskorkoon sidotut enimmäiskorkomäärät. Joulukuun 1 päivänä 1989 annettiin laki talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain 1 ja 2§:n muuttamisesta (1039/89), jonka mukaan vuosina 1989 ja 1990 tehtyjen 24 kuukauden määräaikaistalletusten verovapaa korko on joulukuun 1 päivästä 1989 ja sen jälkeiseltä ajalta Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä aikaisemman kahden sijasta.

SUOMEN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKIN MUUTTAMINEN LIIKEPANKIKSI

Marraskuun 10 päivänä 1989 annettiin laki Suomen Työväen Säästöpankin muuttamisesta liikepankiksi (955/89).

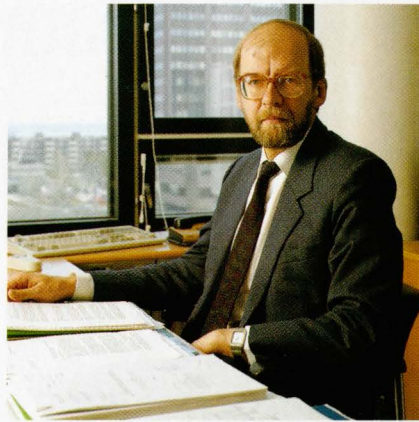
OSUUSKUNTALAIN JA OSUUSPANKKILAIN MUUTOKSET

Osuuskuntalain ja osuuspankkilain muuttamisesta 22.12.1989 annetut lait (1240/89 ja 1241/89) mahdollistavat sijoitusosuuspääoman hankkimisen osuuspankkeihin.

Yleinen osasto

Osastopäällikkö
Risto Määttä
Avdelningschef, Director

LUOTTO-OSASTOSTA YLEISEKSI OSASTOKSI

Kertomusvuonna voimaan tulleessa pankkitarkastusviraston organisatiomuutoksessa muuttui luotto-osaston nimi yleiseksi osastoksi. Nimenmuutoksesta huolimatta säilyivät osaston tehtävät pääasiallisesti samoina.

Viraston sisäisen työnjaon mukaisesti yleinen osasto vastaa talletus- ja kiinnitysluottopankkien, luotto-osakeyhtiöiden ja niiden ulkomaisen tytäri- ja osakkuusyhteisöjen, hypoteekkiyhdistyksen ja pankkien vakuusrahastojen sekä ulkomaisten edustustojen tarkastusten suunnittelusta ja toteuttamisesta. Osasto vastaa myös säästö- ja osuuspankitarkastusten toiminnan yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta sekä suurehkoa luottoa nauttivien asiakkaiden vastuiden valvonnasta. Pankkien luottoriskien keskittyneisyyttä osasto tutkii tarkastuksilla. Lisäksi pankit lähettävät virastolle vuosittain selvitykset pankin suurimmista luotonsaajista ja luottojen vakuuksista.

Yleinen osasto huolehtii myös pankkitarkastusviraston haltuun annettujen vakuuksien säilyttämisestä. Lisäksi osaston tehtäviin kuuluu pankkitoiminnan alalla tapahtuvan yleisen kehityksen seuraaminen ja aloitteiden teko kehityksen vaatimista toimenpiteistä.

TARKASTUSTOIMINTA

Pankkitarkastusviraston tarkastussuunnitelma kertomusvuodelle vahvistettiin istunnossa 11.1.1989. Suunnitelman mukaisesti tarkastettiin kotimaassa osaston johdolla yhdeksän liikepankkia, neljä kiinnitysluottopankkia, yksi luotto-osakeyhtiö, kaksi vakuusrahastoa ja seitsemän rahastoyhtiötä. Lisäksi toimitettiin erässä säästö- ja osuuspankeissa osittainen tarkastus.

Ulkomaiset tarkastukset tehtiin Lontooseen ja New Yorkiin, joissa tarkastuksen kohteina olivat tytäri- ja osakkuuspankit, sivukonttorit ja edustustot.

OSUUS- JA SÄÄSTÖPANKKI- TARKASTUSTEN TOIMINNAN OHJAUS

Pankkitarkastusviraston hyväksymien tarkastussuunnitelmien mukaisesti tarkasti osuuspankitarkastus 210 osuuspankkia ja säästöpankkitarastus 104 säästöpankkia. Suoritetuista tarkastuksista toimitettiin pankkitarkastusvirastolle yleisen osaston käsiteltäviksi tarkastuskertomukset ja pankkien niihin antamat vastaukset.

Kertomusvuonna on pidetty useita neuvotteluita sekä osuuspankkitarastuksen että säästöpankkitarastuksen kanssa pankkien tarkastukseen liittyvistä asioista. Lisäksi virasto on pyytänyt lausuntoja osuus- ja säästöpankkeja koskevista asioista.

VIRASTON HALTUUN ANNETTUJEN VAKUUKSIEN SÄILYTTÄMINEN

Yleinen osasto huolehtii pankkitarkastusviraston haltuun annettujen vakuuksien säilyttämisestä. Näistä suurimman osan muodostavat kiinnitysluottopankkien liikkeeseen laskemien obligaatiolainojen vakuudet, jotka kiinnitysluottopankkilaki velvoittaa antamaan pankkitarkastusviraston haltuun.

Kertomusvuoden aikana kotimaassa laskettiin liikkeeseen kaikkiaan 38 verotonta sekä verollista obligaatiolainaa yhteensä 6 035 miljoonan markan arvosta. Kiinnitysluottopankkien osuus näistä obligaatiolainoista oli 28 ja markkamääräinen osuus 1 814 miljoonaa markkaa.

Obligaatiolainojen vakuuksien tarkastamiseen käytettiin 100 tarkastuspäivää.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Pankkitoiminnan kansainvälistyminen suomalaisten liikepankkien etabloiduttua ulkomaille ja ulkomaisten pankkien perustettua Suomeen tytäripankeja on lisännyt myös viraston kansainvälistä yhteistoimintaa. Pohjoismaisten valvontaviranomaisen jo perinteinen yhteistyö on jatkunut vilkkaana ja valmisteilla on pohjoismainen pankkivalvontayhteistyösopimus. Kertomusvuoden aikana on tarkastusten yhteydessä tavattu Cayman saarten, Iso-Britannian ja Yhdysvaltain valvontaviranomaisia.

Euroopan yhteisön sisämarkkina-ohjelman toteutumisen vauhdittuminen sekä EY:n ja EFTA:n väliset neuvottelut yhteisen eurooppalaisen talousalueen EES:n luomiseksi ovat heijastuneet myös viraston toimintaan. Yleinen osasto on osallistunut viranomaisten selvitystyöhön EY:n jäsenmaiden lainsäädännön harmonisointipyrkimysten sisällöstä ja vaikutuksesta suomalaisten pankkien toimintaedellytyksiin. Kertomusvuoden aikana on osallistuttu EY:n ja EFTA:n yhteiseen finanssipalvelujen asiantuntijatyöryhmän kokouksiin sekä OECD:n kokoukseen, joka käsitteli rahoituslaitosten kirjanpitoa. Lisäksi osallistuttiin kansainvälisen arvopaperimarkkinoiden valvojien järjestön IOSCO:n 14. vuosikokoukseen yhdessä arvopaperimarkkinaosaston kanssa.

Itä-Euroopan uuden poliittisen ja taloudellisen ajattelun omaksuminen on vaatinut myös suomalaisten pankkien aktiviteetin lisäämistä Neuvostoliitossa. Kertomusvuoden aikana SNTL:n Valtionpankista ja Viron sosialistisen neuvostotasavallan valtion suunnittelukomiteasta käytiin tutustumassa suomalaiseen pankkitoimintaan ja pankkivalvontaan. Lisäksi osallistuttiin Valtionhallinnon koulutuskeskuksen järjestämään seminaariin Moskovassa, joka käsitteli Neuvostoliiton talouden uudelleenjärjestämistä.

YLEISEN OSASTON DIARIOIDUT ASIAT

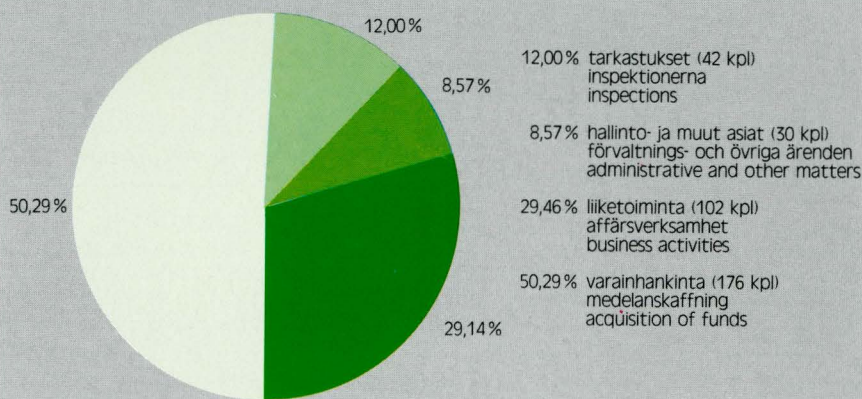
Kertomusvuonna yleinen osasto käsittelee 350 diarioitua asiaa, jotka voidaan jakaa neljään asiaryhmään. Lukumääräisesti suurimman asiaryhmän muodostivat pankkien varainhankintaan liittyvät asiat, vaikka osaston ajankäytön kannalta leijonanosan viekin tarkastustoiminta. Varainhankinta sisältää mm. valtiovarainministeriön lausuntopyynnöt pankkien joukkovelkakirjalainojen ja sijoitustodistusten liikkeeseen laskemisesta sekä päätökset vastuudebentuurilainojen rinnastamisluvista.

Toiseksi suurimman ryhmän muodostivat pankkien liiketoimintaan liittyvät asiat: osuus- ja säästöpankkien takausten ylitysluvat, pankkitarkastusviraston antamat ohjeet, väliaikaista omistusta koskevat asiat sekä valtiovarainministeriön lausuntopyynnöt sijoituksista ulkomaisiin luotto- ja rahoituslaitosten osakkeisiin.

Kertomusvuoden aikana osasto on antanut ohjeet pankkien yhteisöistä, pankkien yhteisöjen tilin-päätöstietojen ilmoittamisesta, eräiden debentuurien rinnastamisesta omaan pääomaan sekä varmuusvarasta arvopapereita vakuutena käytettäessä. Lisäksi uudistettiin osuus- ja säästöpankkien ohjeet suurehkoa luottoa nauttivien asiakkaiden vastuista.

Kolmanneksi suurimman asiaryhmän muodostivat pankkien tarkastukset. Neljänteen ryhmään kuuluvat hallintoasiat: valtiovarainministeriön lausuntopyynnöt ulkomaisien pankkien edustustojen perustamisesta Suomeen sekä ulkomaa-laisten oikeudesta olla pankin johtokunnan jäsenenä ja kirjoittaa pankin toiminimi.

YLEISEN OSASTON DIARIOIDUT ASIAT VUONNA 1989
ALLMÄNNA AVDELNINGENS DIARIEFÖRDA ÄRENDEN ÅR 1989
OFFICIALLY REGISTERED MATTERS BY THE GENERAL DEPARTMENT

Laskentaosasto

Osastopäällikkö
Antti Korhonen
Avdelningschef, Director

YLEISTÄ

Laskentaosaston pitkäaikainen osastopäällikkö Lars Wahlman jäi eläkkeelle syyskuussa 1989. Uudeksi osastopäälliköksi nimitettiin 1.9.1990 alkaen KTT, MBA Antti Korhonen.

OSASTON TEHTÄVIEN MUUTOKSET

Laskentaosaston tehtävänä on viraston työjärjestyksen mukaan vastata valvottavien taloudellisen tilan valvonnasta ja tarkastaa näiden taloushallinnon järjestelmiä.

Valvottavien toimintaolosuhteissa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet siihen, että osaston tehtäväalue on laajentunut tavantomaisista laskentatoimen ja kirjanpidon kysymyksistä riskien hallinnan ja muiden finanssiteorian alaan kuuluvien ongelmien puolelle. Tämä kehitys näkyy sekä virastosta käsin suoritettavan jatkuvan valvonnan että valvottavien luona tapahtuvan tarkastustoiminnan luonteen muuttumisena.

VALVONTAJÄRJESTELMÄN KEHITYSTYÖ

Jatkuvan valvonnan tehostamiseksi on aloitettu tietotekniikan hyväksikäyttöön perustuvan valvontajärjestelmän kehitystyö. Työssä uudistetaan valvottavia koskevan seurannan sisältö ja raportointitekniikka sekä kehitetään valvottavia koskevan tiedon analysointimenetelmät. Ensi vaiheessa huomio kiinnitetään valvottavien yleistä taloudellista tilaa ja erityisesti maksuvalmiutta, vakavaraisuutta ja riskejä koskeviin kysymyksiin. Myös eräät varainhallinnan erityisongelmat sekä valvottaviin liittyvät hallinnolliset asiat tulevat järjestelmän piiriin.

TARKASTUSTOIMINTA

Tarkastustoiminnan puolella osaston erityisen huomion kohteiksi ovat vastaavasti tulleet valvottavien strategisen suunnittelun ja riskien hallinnan menetelmät. Tärkeiksi nämä asiat on tehnyt yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja rahoitusmarkkinoiden tilaan liittyvä jatkuva epävarmuus, jonka seurauksena tietoinen varautuminen useiden vaihtoehtoisten tulevaisuuden skenaarioiden ja yhtä aikaa realisoituvien riskien varalta on tullut välttämättömäksi.

OHJEET VALVOTTAVILLE

Kertomusvuoden aikana osasto on antanut kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat määräykset liike-, säästö- ja osuuspankeille sekä Postipankki Oy:lle, kiinnitysluottopankeille, luotto-osakeyhtiöille, hypoteekkiyhdistyksille ja arvopaperinvälitysliikkeille. Viimeksi mainituille on lisäksi laadittu määräykset ja ohjeet osavuosi-raportoinnista, konsernitilinpäätöksestä, kuukausi-ilmoituksesta ja asiakasvarojen erottamisesta. Arvopaperi- ja johdannaismarkkinoille osallistuvien yhteisöjen kirjanpitoon ja taloudellisen tilan seurantaan liittyvät asiat hoidetaan yhteistyössä arvopaperimarkkinaosaston kanssa. Uuden talletuspankkilain edellyttämät maksuvalmius- ja vakavaraisuusohjeet ovat osastolla parhailaan laadittavana.

OSASTOLLA KÄSITELLYT ASIAT

Työmäärältään suurimman osuuden pankeille myönnettävistä luvista ja vahvistuksista ovat muodostaneet arvonorotusasiat.

Valvottavia koskevien hallinnollisten asioiden lukumäärää kuvaa oheinen taulukko:

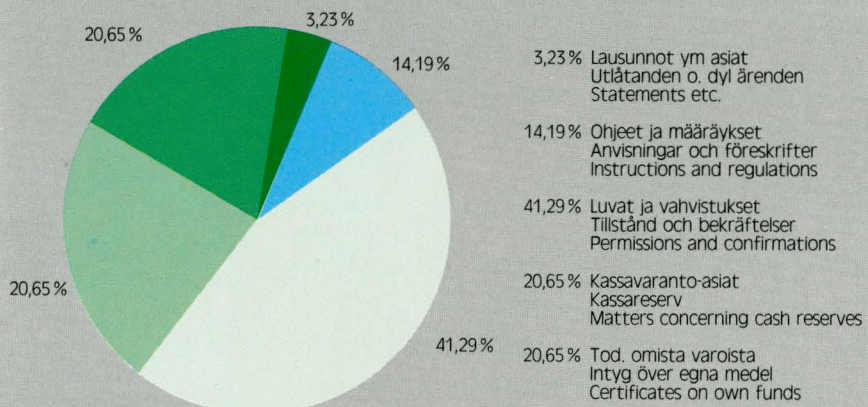
Asiaryhmä	lukumäärä
Ohjeet ja määräykset	22
Luvat ja vahvistukset	64
Kassavarantoasiat	32
Todistukset omista varoista	32
Lausunnot ym asiat	5
Yhteensä	155 kpl

LASKENTAOSASTON DIARIOIDUT ASIAT VUONNA 1989
REDOVISNINGSAVDELNINGENS DIARIEFÖRDA ÄRENDEN ÅR 1989
OFFICIALLY REGISTERED MATTERS HANDLED BY THE FINANCE DEPARTMENT

Oikeudellinen osasto

*Vs. osastopäällikkö
Markku Lounatvuori
Avdelningschef, Director*

YLEISTÄ

Osasto aloitti kertomusvuoden lainopillinen osasto-nimisenä mutta vuoden aikana toteutetun viraston organisaatiomuutoksen yhteydessä nimi muuttui oikeudelliseksi osastoksi.

Työjärjestyksellä vahvistetun työnjaon mukaan osaston tehtävänä on valvoa viraston tekemien päätösten lainmukaisuutta ja vahvistaa viraston kannat oikeudellisissa kysymyksissä. Tässä tarkoituksessa osasto osallistuu valvottavien luona suoritettaviin tarkastuksiin yhteistyössä muiden osastojen kanssa sekä suorittaa lisäksi tarkastukset, jotka se katsoo tarpeelliseksi laintulkintakysymyksissä. Lisäksi osaston vastuualueeseen kuuluvat virastoa ja sen valvottavia koskevan lainsäädännön kehittäminen sekä oikeudelliset lausunto-, ohje- ja lupa-asiat.

Osaston tehtäviä lisäksi jo kertomusvuonna jonkin verran se, että sen toiminta-alueelle kuuluu viraston eräiden yleisvalvontaviranomisten kanssa harjoittama yhteistoiminta, johon virasto osallistuu pankkitarkastuslain 1 §:n tarkoitettujen yhteisöjen erityisvalvontaviranomaisena. Tällaisia yhteistyökumppaneita ovat lähinnä kuluttaja-asiamies, kilpailuvirasto ja tietosuojavaltuutettu.

TARKASTUSTOIMINTA

Osasto osallistui kertomusvuonna kahdeksan liikepankin, kolmen kiinnitysluottopankin ja seitsemän rahastoyhtiön tarkastukseen. Lisäksi se suoritti Helsingin Arvopaperipörssissä tarkastuksen leimaveroa koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi pörssin välityksellä tapahtuneissa arvopaperien myynneissä.

OIKEUDELLINEN KONSULTOINTI

Kertomusvuoden aikana osasto kävi eri pankkien kanssa keskusteluja sallitun pankkitoiminnan rajoista. Aiheen tällaiseen keskusteluun antoi joko tietyn pankin suunnittelema uusi palvelu, jonka kuulumisesta pankille sallitun liiketoiminnan alueelle piti varmistuttaman, tai sen selvittämisen, oliko määrätty pankki soveltanut vaikutusvalta- ja/tai sijoitusrajoitussäännöksiä viraston hyväksymällä tavalla.

Osasto konsultoi ja avusti myös viraston muita osastoja niiden toimialueiden oikeuskysymyksissä joko osallistumalla neuvotteluihin, joita nämä kävivät valvottavien kanssa, kertomalla näkemyksiään lain sisällöstä ohjetta tai päätöstä valmistelevalle toisen osaston virkamiehelle tai laatimalla lausuntoja viraston päätöksen jälkeiseen valitusmenetelyyn.

Vs. osastopäällikkö piti kertomusvuoden aikana joitakin esitelmiä yleisölle tarkoitetuissa eri koulutustilaisuuksissa. Aiheena esitelmissä oli lähinnä pankkitarkastusviraston tehtävän ja organisaation esittelyminen. Mutta jotkut niistä käsittelevät myös oikeuskysymyksiä ja viraston kannanottoja niihin.

LAUSUNNOT

Eduskunnan valiokunnat pyysivät joissakin viraston toimialaan kuuluvissa asioissa viraston edustajan valiokuntaan kuultavaksi asiantuntijana kulloinkin esillä olevassa asiassa. Yleensä kysymys oli Eduskunnassa vireillä olevasta lainsäädäntöhankkeesta, minkä vuoksi viraston edustajana toimi joku oikeudellisen osaston virkamiehistä.

Valtiovarainministeriö ja oikeusministeriö pyysivät kumpikin eräissä valmistelemissaan lainsäädäntöhankkeissa virastolta lausuntoa. Useimmat tällaisista lausunnoista valmisteltiin oikeudellisella osastolla.

Osastolla valmisteltiin lukuisia valtiovarainministeriön pyytämiä lausuntoja asioissa, joissa pankki haki ministeriöltä lupaa johonkin lupaa edellyttävään toimeen. Valtaosassa näistä tapauksia oli kysymys paikallispankkien sulautumisista tai sääntömuutoksista.

ASIAKKAANSUOJA

Sisäisen työnjaon mukaisesti useimmat asiakkaansuojajaa koskevat puhelut kuuluvat osaston vastattaviksi. Kertomusvuonna tällaisia puheluita oli runsaasti. Soittajat halusivat tietää oikeuksistaan tilanteessa, jossa markkinakorot nousivat huomattavasti, arvopapereiden hinnat laskivat tuntuvasti, asunomarkkinat muuttuivat melkoisesti tai pankit perivät uusia taikka korotettuja palvelumaksuja.

Monet puhelimitse alkaneet asiakkaansuojakysymykset johtivat asiakkaan tekemään kirjalliseen selvityspyyntöön. Tällaisia pyyntöjä kertomusvuonna tehtiin selvästi aikaisempaa enemmän, kaikkiaan 186 kappaletta.

Pyynnöt koskivat useissa tapauksissa asiakkaan ja pankin välistä yksityisoikeudellista oikeuskysymystä, jota virasto ei ole toimivaltainen asianosaisia sitovasti ratkaisemaan. Virasto antoi kaikkiaan 37 tapauksessa pankille valvonnallisen huomautuksen ja kehotuksen jatkossa välttää huomautuksen aiheuttanutta menettelyä.

VIRANOMAISTEN YHTEISTOIMINTA

Osasto on edustanut virastoa keskusteluissa, joita virasto on käynyt eräiden alojen yleisvalvontaviranomaisten kanssa. Keskustelujen lisäksi osasto osallistui sen yhteistyösopimuksen valmisteluun, jolla pankkitarkastusvirasto ja kilpailuvirasto sopivat keskinäisestä työnjastaan kilpailunrajoituslain valvonnassa. Osaston edustaja osallistui myös kuluttajansuojaan liittyvään yhteispohjoismaiseen seminaariin.

Arvopaperimarkkinaosasto

*Osastopäällikkö,
Paula Perttunen
Abdelningschef, Director*

ARVOPAPERIMARKKINALAINSÄÄDÄNNÖN VOIMAANTULO JA OSASTON PERUSTAMINEN

Toimintavuoden elokuussa pankkitarkastusviraston valvontavelvollisuus laajeni arvopaperimarkkinalain I vaiheen voimaantumisen myötä kattamaan optiomarkkinoiden lisäksi myös muut arvopaperimarkkinat. Vaikka arvopaperimarkkinaosasto virallisesti perustettiin vasta marraskuun alusta, oli osaston henkilökunta pankkitarkastusviraston palveluksessa kesäkuun alusta lähtien. Osastopäälliköksi nimitettiin 1.12.1989 alkaen DI, MBA Paula Perttunen.

OHJEET VALVOTTAVILLE

Valmistautumisajan niukkuudesta huolimatta ennen lain voimaantuloa elokuun alussa saatiin valmiiksi tarjousesiteohje sekä ohjeet arvopaperipörssille, arvopaperinvälittäjille ja pörssiyrityksille pankkitarkastusviraston käsityksestä arvopaperimarkkinalain tulkinnasta kyseisten ryhmien osalta. Vaikka ajan vähyyden takia virasto ei suuremmin ehtinyt etukäteen keskustella markkinaosapuolten kanssa näkemyksistä lain tulkinnasta, ohjeiden laatimisessa pyrittiin asiakasystävälliseen lähestymistapaan, siten että kyseisillä ryhmillä olisi yksissä kansissa käsikirjanomaisesti löydettävissä suuntaviivat arvopaperimarkkinalain soveltamisesta käytännön tilanteissa.

TOIMINTAVUODEN TAVOITTEET

Arvopaperimarkkinaosasto on nähnyt ensimmäisenä toimintavuotenaan tärkeimpinä tehtävinään paitsi valvontajärjestelmän rakentamisen, valvontarutiinien kehittämisen, viraston linjan muodostamisen arvopaperimarkkinalainsäädännön tulkinnasta, myös tämän mielipiteen viestimisen eri markkinaosapuolille.

OSASTON TOIMINTATAVAT

Perinteisestä pankkivalvonnasta poiketen arvopaperimarkkinoiden valvonta on ensisijaisesti toiminnan valvontaa. Valvontatyössään arvopaperimarkkinaosasto onkin pyrkinyt suurelta osin ennaltaehkäisevään ja ajantasaiseen toimintaan. Arvopaperimarkkinaosasto on toiminnassaan jatkuvasti pyrkinyt olemaan aktiivisesti yhteydessä kaikkiin markkinaosapuoliin, ja välittämään tietoa sekä vastaamaan markkinaosapuolten tiedusteluihin viraston käsityksestä arvopaperimarkkinalainsäädännön tulkinnoista. Koska johdannais- ja arvopaperimarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on pankkitarkastusvirasto velvoitettu paitsi valvomaan, myös toimimaan aktiivisesti markkinoiden kehittämiseksi, on osasto myös pitänyt tärkeänä aktiivisen roolin ottamista markkinoita koskevan lainsäädännön kehittämisessä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Arvopaperimarkkinaosaston tehtäviin kuuluu kotimaisen valvonnan lisäksi arvopaperimarkkinoihin liittyvät kansainväliset asiat. Näistä erityisen ajankohtaisia ovat Euroopan yhteisön piirissä tapahtuvan kehityksen seuraaminen, yhteistyömuotojen kehittäminen ulkomaisien valvontaviranomaisten kanssa kahdenkeskisten sopimusten ja valvontaviranomaisten kansainvälisen yhteistyöjärjestön IOSCO:n kautta.

Kehittämisyksikkö

Suunnittelupäällikkö
Jaakko Mauranen
Planeringschef, Manager

YKSIKÖN PERUSTAMINEN JA SEN TEHTÄVÄT

Virastoon perustettiin 1.11.1989 uusi yksikkö — kehittämissyksikkö. Yksikkö pyrkii tehostamaan viraston toimintaa lähinnä tietotekniikkaa hyväksikäyttämällä. Tietotekniikan soveltamisalueita ovat pankkien ja arvopaperimarkkinoiden valvonta sekä viraston hallinto, joka käsittää mm. henkilöstö-, talous- ja materiaalihallinnon. Yksikkö seuraa myös valvottavien automaattisen tietojenkäsittelyn järjestelmien toimivuutta ja luotettavuutta suorittamalla atk-tarkastuksia. Edelleen kehittämissyksikkö vastaa viraston tiedottamisesta ja koulutuksesta.

Kehittämissyksikköä johtamaan suunnittelupäälliköksi nimitettiin 1.11.1989 alkaen FK Jaakko Mauranen.

HENKILÖSTÖN TYÖASEMAT

Tarkastajien henkilökohtaisina työasemina ovat Token Ring-lähiverkkoon kytketyt IBM:n PS/2 mikrot. Yleisimmin käytetyt sovellukset ovat tekstinkäsittely, elektroninen posti ja taulukkolaskenta. Vuoden lopussa mikroja oli kaikkiaan 30 kpl. Tarkoitus on hankkia kaikille viraston virkamiehille vähintään oma päätte.

ARVOPAPERIMARKKINOIDEN VALVONTA-SOVELLUS

Vuoden 1989 viimeisenä päivänä virasto teki Nokian kanssa kaupat arvopaperimarkkinoiden valvontajärjestelmästä. Sovellusohjelmiston järjestelmään toimitti Front End Oy. Järjestelmä koostuu seitsemästä ethernet-verkkoon kytketystä Sparcstation 1 (Sun 4/60) -UNIX-työasemasta ja Sparcserver -tietokanta- ja tietoliikennepalvelijasta. Helsingin Arvopaperipörssissä tapahtuvat kaupat rekisteröityvät reaaliaikaisesti järjestelmään DATA-PAK-pakettiverkon välityksellä. Tarkastajat voivat tehdä järjestelmälle kyselyitä kaupoista koskien tiettyä arvopaperia ja välittäjää tietyllä aikavälillä. Sovellus toimii X-Window-ikkunointijärjestelmässä OSF/Motif-käyttöliittymän alla. Kysymys on siis uusimmasta teknologiasta.

Kehittämissyksikkö tuotti arvopaperimarkkinaosaston työkaluiksi alan viimeisintä tekniikkaa.

PANKKIEN JATKUVAN VALVONNAN SOVELLUS

Pankkien jatkuvan valvonnan sovellusta alettiin hahmotella loppuvuodesta. Kyseinen projekti on vielä määrittelyvaiheessa. Järjestelmä tulee sisältämään valvottavia koskevan perusrekisterin sekä moduulit mm. pankkien vakavaraisuuden, maksuvalmiuden ja eri riskien määrittämiseksi. Tiedot pankeilta pyritään saamaan mahdollisimman tuoreena tietoliikenneyhteyksiä pitkin. Tähänastinen seuranta on pääosin pohjautunut säännöllisiin väliajoin saataviin tilailmoituksiin. Jatkuvan valvonnan kehitystyön lähtökohtana on uusi talletuspankkilaki.

Hallintoyksikkö

Hallintopäällikkö
Leena Suominen
Förvaltningschef, Manager

YLEISTÄ

Pankkitarkastusviraston henkilöstö-, talous- ja asiakirjahallinnosta sekä virastopalveluista vastaa hallintoyksikkö.

Organisaatiouudistuksessa hallintotehtävistä vastanneen hallinto-toimiston nimi vaihtui hallintoyksiköksi ja toimistopäällikkö nimettiin hallintopäälliköksi. Uudistuksella yksikön toimenkuva selkeytettiin hallintotehtävien hoidoksi. Hallinto-toimistossa suoritettavat valvonta-toiminnot siirrettiin ao. valvonta-osastoihin.

HENKILÖSTÖHALLINTO

Henkilöstöhallinnon tehtävien määrä kasvoi huomattavasti aiemmasta. Tämä johtui henkilöstön lisääntymisestä kahdellakymmenelläkudella prosentilla eli kahdellatoista uudella viralla. Kertomusvuoden lopussa virastossa oli 56 vakinaista ja kaksi tilapäistä virkaa.

TALOUSHALLINTO

Taloushallinto sisältää tulo- ja menoarviota, taloussuunnitelmaa, sisäistä laskentaa, maksuliikettä, kirjanpitoa, palkkalaskentaa, määrärahojen käytön seurantaa, materiaalihallintoa, toimitiloja yms. koskevien asioiden hoidon.

Pankkitarkastusvirasto toimii nykyaikaisissa tiloissa Itä-Pasilassa.

VIRASTOPALVELU

Virastopalveluun kuuluu asiakasvastaanotto, puhelinvaihteen hoito, virka-auton kuljetukset, lähettitoiminta sekä kaluston, laitteiston, tarvikevaraston ja kirjaston hoito. Henkilöstökasvu lisäsi myös tämän toiminnon tehtäviä.

ASIAKIRJAHALLINTO

Asiakirjahallintoon kuuluu asiakirjan valmistus, arkistointi, diariointi ja postin käsittely. Viraston toiminnan laajeneminen tuntui myös po. toiminnon tehtävien lisääntymisenä. Asiakirjojen vaihtoa valvottavien kanssa nopeutettiin ottamalla käyttöön telekopiolyhteydet. Seuraavassa taulukossa on esitetty virastossa vireille tulleiden, käsiteltyjen ja keskeneräisten asioiden lukumäärät:

Pankkitarkastusviraston diaariin merkittyjen asioiden lukumäärä vuonna 1989 oli 1386. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 1262.

Viraston omaa hallintoa koskevia asioita oli 222. Ne jakaantuivat seuraavasti: 18 koski viraston yleishallintoa, 168 henkilöstöhallintoa ja 36 taloushallintoa.

Valvottavia koskevat asiat jakaantuivat seuraavasti:

Asiaryhmä	Lukumäärä
1. Hallinto ym. yleisluonteiset asiat	233
2. Liiketoiminta	192
★ 3. Maksuvalmius ja vakavaraisuus	333
4. Tarkastukset	48
5. Väärinkäytökset ja rikokset	5
6. Kantelut	185
7. Rahastoyhtiöt ja niiden sijoitusrahastot	16
8. Arvopaperi- ja johdannaismarkkinat	138
9. Muut asiat	14
Yhteensä	1164

★ Lisäksi samalle numerolle diarioituja päätöksiä oli 99 kpl.

Seuraavalle vuodelle siirtyi 79 asiaa.

Pankkitarkastusviraston toiminnasta johtuvien kustannusten kattaminen

Valvontamaksujen määräämisestä on säädetty pankkitarkastuslain 19§:ssä. Lain tasoisia määräyksiä täsmennetään asetuksella pankkitarkastusviraston toiminnasta johtuvien kustannusten kattamisesta (731/88).

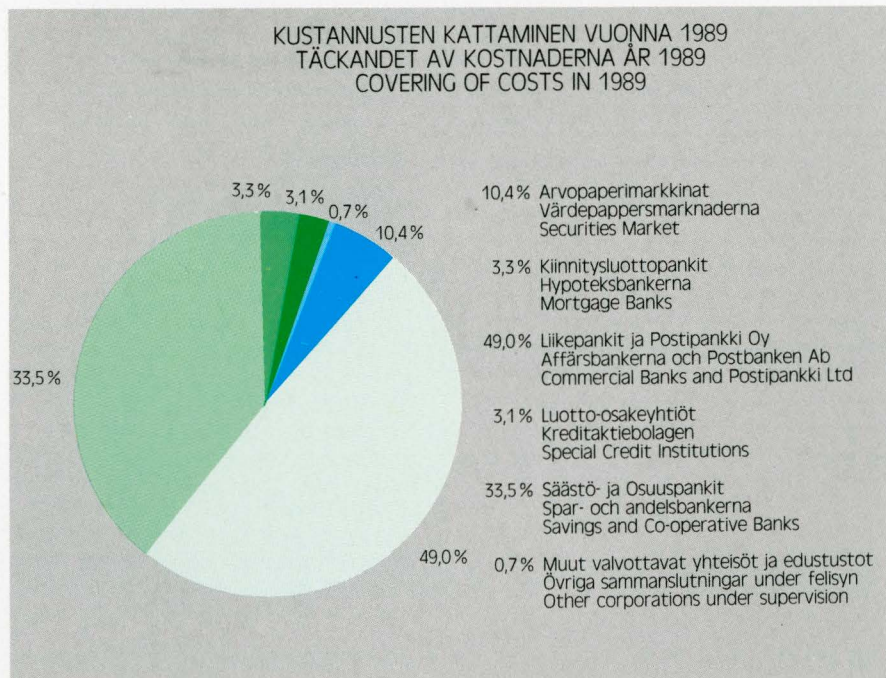
Lain mukaan valvontamaksun määräämisperusteena on asianomaisen valvottavan aiheuttaman valvontatyön suuruus. Muiden kuin arvopaperimarkkinoilla toimivien yhteisöjen valvontamaksun suuruuden on edellisen lisäksi perustuttava taseen loppusummaan.

Pankkitarkastusvirasto laatii ja toimittaa vuosittain ennen syyskuun 1. päivää valtiovarainministeriölle valvontamaksun määräämistä varten maksuluettelon, joka perustuu valtion saman vuoden tulo- ja menoarvioon hyväksytyjen määrärahojen yhteismäärään lisättyinä eläkekustannuksilla. Jos valvontamaksua on peritty vähemmän kuin viraston menot ovat olleet, peritään puuttuva määrä seuraavan maksuunpanon yhteydessä. Vastaavasti mahdollisesti liikaa peritty määrä palautetaan seuraavan maksuunpanon yhteydessä.

Pankkitarkastusviraston vuoden 1989 tulo- ja menoarvioon perustuvat kustannukset olivat 13 644 250 markkaa. Edellisen vuoden menot alittivat tällöin perityn määrän 77 341 markalla, joka otettiin huomioon maksun palautuksena.

Kustannukset jaettiin seuraavasti:

Arvopaperimarkkinoiden valvonta	1 420 026
Kiinnitysluottopankit ja hypoteekkiyhdistys	465 239
Liikepankit ja Postipankki Oy	6 682 875
Luotto-osakeyhtiöt	425 701
Rahastoyhtiöt	62 844
Säästö- ja osuuspankit	4 570 576
Vakuusrahastot	4 989
Ulkomaisten luottolaitosten edustustot	12 000
Yhteensä	13 644 250

Ett sammandrag av Bankinspektionens verksamhet år 1989

ÖVERDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Penningmarknaderna var under redovisningsåret föremål för speciell intresse. Den starka ökningen av vår nationalekonomi som redan länge pågått, lindringen av regleringen på penningmarknaderna och deras internationalisering har grundligt ändrat på verksamhetsomgivningen för de sammanslutningar som är under bankinspektionens tillsyn. Investeringarna skedde i värdepapper. Tävlingen om kreditgivningens marknadsandelar tillstramadades och finansieringsrättningarnas lönsamhet försvagades klart. Många av de negativa dragen i denna utveckling betonades speciellt år 1989.

Räntenivån steg och kurserna på värdepappersmarknaderna sjönk märkbart. Den traditionella bankverksamhetens lönsamhet sattes på ett hårt prov och övriga intäkter som kunde ersätta de traditionella intäkterna ökade man inte på ett naturligt sätt. Bl.a. motsvarade inte den utländska verksamhetens resultat förväntningarna. Bankerna var tvungna att höja på utlåningens räntor och att utvidga kretsen av de tjänster, för vilka betalning inkasserades direkt av användarna.

Den kraftiga ökningen av kreditgivningen och de stora företagskonkurserna ökade på kreditförlusterna. Finansieringsverksamhetens kostnader har svällt ut, och åtgärderna som siktar på en nedskärning av dem måste effektiveras.

Diskussionen om bankernas verksamhetsområde, aktieinnehav och ekonomiska inflytande fick mera fart. Sin egen färg till denna diskussion gav försäkringsbolagens deltagande i några av dessa arrangemang.

Bankinspektionen var tvungen att ta ställning till dessa frågor i sitt dagliga arbete, i deltagandet i utvecklingen av ny lagstiftning samt allt oftare offentligt.

Genom att bankinspektionens uppgifter utökats har bankinspektionen effektiviserat sin verksamhet genom att idka samarbete med andra myndigheter. Till exempel har bankinspektionen en fortgående diskussionskontakt med Finlands Bank och med Statistikcentralen har det förts diskussioner om möjligheterna att förenhetliga uppsamlandet av information av sammanslutningarna under tillsyn. Med representater för sammanslutningarna under tillsyn har samarbete idkats till exempel vid planeringen av bankinspektionens anvisningar. Ett dylikt samarbete skall ytterligare utvecklas och utsträckas att gälla även revisorererna i sammanslutningarna under tillsyn.

Bankinspektionens nya organisation trädde i kraft i början av november. Ledningsgruppens, som ersatte kollegiet, verksamhet har löpt bra ända från början. På basen av arbetsordningen, som förberetts av ledningsgruppen, har beslutsfattandet delegerats och försnabbats. Ledningsgruppen har regelbundet sammanträtt en gång i veckan, vid behov även oftare.

ALLMÄNT

Uppgifter och organisation

Tillsyn över banker har förekommit i någon form redan från 1800-talet. Bankinspektionen grundades med en år 1922 stiftad lag om tillsyn över bankbolags verksamhet. Nu förtiden grundar sig bankinspektionens verksamhet på lagen om tillsyn över bank (548/69), som trädde i kraft den 1 januari 1970, och dess ändringar och på förordningen om bankinspektionen (932/89).

Enligt 6 § lagen om tillsyn över bank (481/89) ankommer det på bankinspektionen att tillse att de sammanslutningar och utländska kreditinrättnings representationskontor som står under dess tillsyn utövar sin verksamhet i enlighet med lag och bolagsordning eller stadgar samt att företa inspektioner av dessa sammanslutningar och representationskontor så ofta och i den omfattning som skötseln av tillsynsuppgifterna påkallar.

Enligt lagen är sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn affärsbankerna, sparbankerna, andelsbankerna, hypoteksbankerna, Postbanken Ab, hypoteksföreningarna, kreditaktiebolagen, fondbolagen, värdepappersförmedlingsrörelserna, fondbörserna, sammanslutningar av värdepappersförmedlare som idkar i värdepappersmarknadsverksamhet eller annan offentlig handel med värdepapper, optionsföretagen, förmedlarna, mäklarna och marknadsgaranterna på optionsmarknaden, bankernas säkerhetsfonder och utländska kreditinrättnings representationskontor.

På grund av förändrade och utökade arbetsuppgifter utvecklades bankinspektionens organisation under redovisningsåret. Organisationsändringen genomfördes med en förordning om bankinspektionen (932/89), som trädde i kraft den 1 november 1989. Enligt förordningen är bankinspektionens verksamhetsenheter en allmän avdelning, en redovisningsavdelning, en rättsavdelning, en värdepappersmarknadsavdelning, en utvecklingsenhet och en administrativ enhet. Behandlandet och beslutandet av ärendena i ett kollegium avskaffades och bankinspektionen blev ett chefsverk. Överdirektören leder bankinspektionen och ärendena avgörs av överdirektören eller av annan tjänsteman, som givits beslutanderätt med stöd av arbetsordningen. Centrala ärenden med tanke på bankinspektionen skall innan de föredras för överdirektören för att avgöras, behandlas i ledningsgruppen. Ledningsgruppen består av överdirektören och av cheferna för verksamhetsenheterna. I arbetsordningen stadgas om en närmare arbetsfördelning.

Sammanslutningar under tillsyn och tillsynsavgifterna

Antalet sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn var i slutet av år 1988 621 och i slutet av år 1989 587. Antalet ärenden som antecknats i diariet var år 1988 1262 och år 1989 1386.

Bankinspektionens kostnader som grundar sig på statsbudgeten för år 1989, var 13 644 250 mark. För att täcka kostnaderna av bankinspektionens verksamhet bestämmer finansministeriet tillsynsavgifterna för de sammanslutningar som är under bankinspektionens tillsyn. Om uppbärandet av tillsynsavgifterna finns stadgat i 19 § lagen om tillsyn över bank och i förordningen om täckandet av kostnaderna för bankinspektionens verksamhet (731/88). Enligt lagen är beräkningsgrunden för tillsynsavgiften, storleken av det tillsynsarbete ifrågasvarande sammanslutning förorsakar.

Under redovisningsåret var affärsbankernas och Postbanken Ab:s andel av tillsynsavgifterna 49 %, spar- och andelsbankernas 33,5 %, tillsynen av värdepappersmarknadernas 10,4 % och de övrigas tillsammans 7,1 %.

Utvecklingen av lagstiftningen

Värdepappersmarknadslagen (495/89) och lagen om värdepappersförmedlingsrörelse (499/89) trädde i kraft den 1 augusti 1989. Samtidigt trädde också lagen om ändring av lagen om tillsyn över bank och lagen om ändring av 1 och 40 § lagen om placeringsfonder (497/89 och 500/89) i kraft. Värdepappersmarknadslagen tillämpas på marknadsföring av värdepapper, på deras emission och omsättning. Lagen om värdepappersförmedlingsrörelse tillämpas på värdepappersförmedling som bedrivs som rörelse eller annars yrkesmässigt. Såväl fondbörsverksamhet som värdepappersförmedling får inte idkas utan tillstånd och tillsyn utövas av bankinspektionen.

Lag om ombildning av en hypoteksbank till affärsbank och fusion mellan en hypoteks- och affärsbank (1109/89) trädde i kraft den 20 december 1989. En hypoteksbank kan med finansministeriets tillstånd ombildas till en affärsbank. En hypoteksbanks fusionering med en affärsbank är också möjlig. För fusionen krävs också finansministeriets tillstånd.

I lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/88), som trädde i kraft den 1 januari 1989, var förutsättningarna för depositionernas och obligationernas skattefrihet, maximiräntebeloppen som är bundna vid Finlands Banks grundränta. I lagen om ändring av 1 och 2 § lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer (1039/89), som gavs den 1 december 1989, ändrades ränteprocenten.

Lagen om ombildning av Finlands Arbetarsparbank till affärsbank (955/89) gavs den 10 november 1989.

Lagen om ändring av lagen om andelslag och lagen om ändring av lagen om andelsbanker (1240/89 och 1241/89), som gavs den 22.12.1989, möjliggjorde förvärvandet av placeringsandelskapital i andelsbankerna.

AVDELNINGARNA OCH ENHETENA

Allmänna avdelningen

Kreditavdelningens namn ändrades till allmän avdelning i och med organisationsändringen. Trots namnförändringen förblev avdelningens uppgifter i huvudsak detsamma.

Den allmänna avdelningen svarar för planeringen och verkställandet av inspektionerna hos depositions- och hypoteksbankerna, hos kreditaktiebolagen och deras utländska dotter- och delägarsammanslutningar, hos hypoteksföreningen och hos bankernas säkerhetsfonder samt hos utländska representationskontor. Avdelningen svarar också för den allmänna ledningen och tillsynen av spar- och andelsbankinspektionernas verksamhet samt för tillsynen av större kreditåtnjutande kunders ansvarigheter.

Koncentrationen av bankernas kreditrisker undersöks i samband med inspektionerna samt med hjälp av bankernas utredningar om bankens största kredittagare och deras säkerheter. Den allmänna avdelningen sköter också om förvarandet av de säkerheter som givits i bankinspektionens vård.

Under redovisningsåret behandlades ärenden sammanhörande med bankernas medelanskaffning, såsom finansministeriets begäran om utlåtanen i samband med emission av masskuldebrevslån eller bankcertifikat samt besluten om jämställandet av riskdebenturelån med eget kapital. Övriga ärenden som behandlats är bl.a. tillstånd till överskridning av den övre gränsen för borgensförbindelserna, av bankinspektionen givna anvisningar, ärenden berörande interimistiskt förvärvande och inspektionerna.

Redovisningsavdelningen

I september 1989 gick redovisningsavdelningens långvariga avdelningschef ekonomie magister Lars Wahlman i pension och efterträdades av ekonomie doktor, MBA Antti Korhonen.

Redovisningsavdelningens uppgift är att utöva tillsyn av den ekonomiska ställningen hos sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn och att inspektera ekonomiförvaltningens system hos sammanslutningar under tillsyn. Avdelningens arbetsuppgifter har utvidgats från sedvanliga redovisnings- och bokföringsfrågor till att omfatta riskförvaltning och övriga problem på finanssteoriens område. Detta kommer att inverka både på den löpande tillsynens natur och på naturen av de inspektioner som utförs hos sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn.

På avdelningen har påbörjats utvecklandet av tillsynssystem som grundar sig på utnyttjandet av automatisk databehandling. I projektet förnyas tillsynens innehåll och rapporteringstekniker samt utvecklas analysmetoder för data. I första hand fästs uppmärksamhet vid frågor sammanhörande med den allmänna ekonomiska ställningen hos sammanslutningarna under bankinspektionens tillsyn och speciellt vid frågor sammanhörande med likviditet, soliditet och risker.

Vid inspektionerna har avdelningen fäst uppmärksamhet vid metoderna för strategisk planering och riskförvaltning.

Under redovisningsåret har getts föreskrifter gällande bokföring och bokslut till affärs-, spar- och andelsbankerna samt Postbanken Ab, hypoteksbankerna, kreditaktiebolagen, hypoteksföreningarna och värdepappersförmedlingsrörelserna. Till värdepappersförmedlingsrörelserna har därtill givits föreskrifter och anvisningar om delårsrapportering, om koncernbokslutet och om avskiljandet av kundmedlen.

Rättsavdelningen

I samband med den organisationsändring som genomfördes under året ändrades namnet på den juridiska avdelningen till rättsavdelning.

Avdelningens uppgift är att övervaka lagenligheten av de beslut bankinspektionen fattar samt att fastställa bankinspektionens ståndpunkt i juridiska frågor. Avdelningen deltar i de inspektioner som företas i sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn tillsammans med andra avdelningar samt företar inspektioner, vilka den anser nödvändiga i lagtolkningsfrågor. Till avdelningens ansvarsområde hör därtill främjandet av lagstiftningen gällande bankinspektionen och sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn samt juridiska utlåtande-, anvisnings- och tillståndsärenden.

Under redovisningsperioden deltog avdelningen i diskussioner som fördes med banker om gränserna för tillåten bankverksamhet. Avdelningen har också konsulterat och bistått bankinspektionens andra avdelningar i rättsfrågor.

Avdelningens representanter hördes som sakkunniga i Riksdagens utskott i aktuella lagstiftningsprojekt. Avdelningen gav också utlåtanden till finansministeriet och justitieministeriet.

Avdelningen svarade på de flesta samtalen gällande kundskydd. Aktuella ämnen har varit bl.a. kundens rättigheter, då marknadsrätterna stiger, priserna på värdepapper sjunker, bostadsmarknaderna förändras och bankernas serviceavgifter stiger. Många frågor gällande kundskydd ledde till en skriftlig begäran om utredning, antalet var 186 under redovisningsåret.

Avdelningens arbetsuppgifter utökades av samarbetet med övriga tillsynsmyndigheter. Sådana samarbetskompaner var främst konsumentombudsmannen, konkurrensverket och dataombudsmannen.

Värdepappersmarknadsavdelningen

Bankinspektionens tillsynsplikt utvidgades i augusti till att omfatta förutom optionsmarknaderna, även de övriga värdepappersmarknaderna. För tillsynen av värdepappersmarknaderna och options- och terminsmarknaden grundades en värdepappersmarknadsavdelning till bankinspektionen. Fastän värdepappersmarknadsavdelningen officiellt grundades först i november, kom dess personal i bankinspektionens tjänst redan i början av juni.

Innan lagen trädde i kraft i augusti hade avdelningen utarbetat en emissionsprospektanvisning samt anvisningar till fondbörsen, värdepappersförmedlare och till börsbolag om bankinspektionens uppfattning om hur värdepappersmarknadslagen skall tolkas för dessa grupper. Vid utarbetningen av anvisningarna har man strävat till ett kundvänligt bemötande sålunda, att ovannämnda grupper i en mapp kan hitta riktlinjerna för tillämpningen av värdepappersmarknadslagen i vissa praktiska situationer.

De viktigaste uppgifterna under värdepappersmarknadsavdelningens första verksamhetsår var utvecklandet av tillsynssystemen, utvecklandet av tillsynsrutinerna, bildandet av bankinspektionens linje i tolkningen av värdepappersmarknadslagen, och förmedlandet av denna åsikt till olika marknadsparter.

Tillsynen av värdepappersmarknaderna är i första hand tillsyn av verksamheten. I sitt tillsynsarbete har avdelningen strävat till en preventiv och realtida verksamhet samt till att vara aktivt i kontakt med alla marknadsparter, och att förmedla information samt att svara på marknadsparternas förfrågningar om bankinspektionens uppfattning om tolkningen av värdepappersmarknadslagstiftningen.

Utvecklingsenheten

Utvecklingsenheten grundades den 1 november 1989. Enheten svarar för utvecklandet av systemen för automatisk databehandling som sammanhör med bankinspektionens tillsynsuppgift och förvaltning. Tillämpningsområdena för databehandling är tillsyn av bankerna och värdepappersmarknaderna samt bankinspektionens förvaltning, som omfattar bl.a. personal-, ekonomi- samt materialförvaltning. Enheten utför också adb-inspektioner hos sammanslutningar som står under bankinspektionens tillsyn.

Till avdelningens ansvarsområde hör också planeringen av bankinspektionens verksamhet och koordineringen av anvisningarna, informationsverksamheten och skolning.

Som personliga arbetsstationer för bankinspektionens personal förekommer IBM:s PS/2 -mikron, vilka är kopplade till ett Token Ring-lokalanät. De tillämpningar som använts mest är textbehandling, elektronisk post och visuell kalkylering. I slutet av året fanns det 30 mikron och avsikten är att skaffa en terminal åt alla anställda.

Utvecklingsenheten skötte om anskaffningen av värdepappersmarknadernas tillsynssystem för värdepappersmarknadsavdelningen. Systemet består av Sparcstation 1 (Sun 4/60) — UNIX-arbetsstationer och av en Sparcserver-databas-och datakommunikationsserver. De i Helsingfors Fondbörs inträffade köpen registreras i realtid i systemet via ett DATAPAK-datapakett.

Administrativa enheten

Den administrativa enheten svarar för bankinspektionens personal-, ekonomi- och dokumentförvaltning samt för byråtjänsterna.

I organisationsändringen ändrades namnet på den administrativa byrån, som handlade förvaltningsuppgifter, till administrativ enhet och byråchefen utnämndes till förvaltningschef. Med ändringen förtydligades enhetens uppgiftsbeskrivning till att gälla förvaltningsuppgifter. De tillsynsfunktioner som utfördes i administrativa byrån flyttades till vederbörande tillsynsavdelning.

Antalet uppgifter i personalförvaltningen ökade märkbart från tidigare. Detta berodde på ökningen av personalen med tjugosex procent eller med tolv nya tjänster. I slutet av redovisningsperioden fanns det 56 ordinarie och två tillfälliga tjänster vid bankinspektionen.

Ekonomiförvaltning innehåller skötsel av ärenden gällande budgeten, hushållningsplan, intern redovisning, betalningsrörelse, bokföring, löneberäkning, uppföljning av användningen av anslag, materialförvaltning, utrymmena o.dyl.

Dokumentförvaltningen innehåller beredningen av handlingarna, arkivering, diarium och behandlingen av posten. Utvidgningen av bankinspektionens verksamhet kändes också som en ökning av ovannämnda funktions uppgifter. Utbytet av handlingar med samslutningar under bankinspektionens tillsyn förnsnabbades genom att telefaxförbindelser togs i bruk.

Till byråtjänsterna hör kundmottagning, skötsel av telefonväxel, transporter med tjänstebil, stoffverksamhet samt skötsel av inventarier, maskiner, materiallager och bibliotek. Personalökningen ökade också denna funktions uppgifter.

Internationell verksamhet

Internationaliseringen av bankverksamheten i och med att finska affärsbanker etablerat sig utomlands och då utländska banker grundat dotterbanker i Finland, har också ökat bankinspektionens internationella samarbete. Samarbetet mellan de nordiska tillsynsmyndigheterna har fortsatt och ett nordiskt banktillsynssamarbetsavtal är under beredning.

Emedan genomförandet av Europeiska gemenskapens program för den inre marknaden tagit fart, samt förhandlingarna mellan EG och EFTA för bildandet av ett gemensamt europeiskt ekonomiområde EES, har återspeglats på bankinspektionens verksamhet. Bankinspektionen har deltagit i myndigheternas utredningsarbete angående innehållet och verkningarna för de finländska bankernas verksamhetsförutsättningar av harmoniseringssträvandena av lagstiftningen i EG:s medlemsländer. Under redovisningsperioden har bankinspektionen deltagit i EG:s och EFTA:s gemensamma finansieringstjänsters sakkunnigarbetsgrupps möten samt i OECE:s möte, som behandlade finansieringsinstitutens bokföring. Därtill deltog bankinspektionen i organisationen för de internationella värdepappersmarknadstillsynsmyndigheterna IOSCO:s 14. årsmöte.

Under redovisningsperioden bekantade sig representanter för myndigheter från Sovjetunionen med finsk bankverksamhet och banktillsyn. Därtill deltog bankinspektionen i ett seminarium i Moskva, som behandlade omorganiseringen av Sovjetunionens ekonomi.

Summary: Activities of the Banking Supervision in 1989

REVIEW BY THE DIRECTOR GENERAL

The financial markets were of special interest in 1989. The long period of considerable economic growth in Finland, together with the deregulation and internationalization of the financial markets have drastically changed the environment for the financial institutions under the supervision of the Banking Supervision. Investment activity securitised rapidly. Competition for market share in credit markets increased and the profitability of financial institutions clearly weakened. Many negative traits of this development were further underlined in 1989.

Interest rates went up and in the securities market prices fell considerably. The profitability of traditional banking was put to the test, but was not successfully replaced by other sources of income. The results of the foreign activities, for instance, did not meet expectations in general. The banks had to raise interest rates on their loans and to increase the number of services for which a fee was charged directly from the consumers.

The strong increase in lending and corporate bankruptcies, some of which were quite spectacular, increased credit losses. Costs have become too high, and more efficient measures must be taken to reduce them.

The debate about the banks' field of operations, their equity holdings and their financial influence gathered momentum. The fact that insurance companies were involved in the above arrangements further heightened the debate.

The Banking Supervision had to take a stand on these questions in its day-to-day activities as it participated in the preparation of

new legislation, and to an increasing extent, in public.

As its duties have increased the Banking Supervision has also improved its efficiency by co-operating with other authorities. We have continuous contacts with the Bank of Finland, and there have been negotiations with the Central Statistical Office about possibilities of standardising the collection of data from the supervised institutions.

Representatives of the supervised institutions have participated in the planning of the regulations issued by the Banking Supervision. This kind of co-operation should be developed further, and extended to the auditors of supervised corporations.

The Banking Supervision was reorganized from the beginning of November. Work with the new Management Board has started well. Decision-making has been accelerated by decentralisation. The Management Board has met regularly once a week, and more often, if necessary.

GENERAL

Duties and Organization

In Finland banks have been supervised since 1861. The Banking Supervision was established by law in 1922. Today it operates under the Banking Supervision Act, which came into force on January 1st, 1970. The Act has subsequently been amended and is supported by the Banking Supervision Decree.

According to the Banking Supervision Act the office must ensure that the institutions and the representative offices of the foreign credit institutions under its supervision, act in accordance with the law and their own articles of association or regulations. The Banking Supervision must also inspect these

institutions and representations as frequently and as extensively as its supervisory duties require.

Because of its changing and increasing duties the Banking Supervision was reorganized in 1989. The new Banking Supervision Decree came into force on November 1, 1989. According to this decree the Banking Supervision has the following departments and units: the General Supervision Department, the Finance Department, the Legal Department, the Securities Market Department, a Research and Development Unit and an Administration Unit. Matters are decided by the Director General or by another duly authorised official. Important matters are discussed in the Management Board, consisting of the Director General and the heads of the departments.

Supervision Subjects and Supervision Fees

Corporations supervised by the Banking Supervision at the end of 1988 numbered 621 and at the end of 1989 they were 587. In 1988, 1262 topics were diarised, in 1989 the number was 1386.

According to the national budget the costs of the Banking Supervision in 1989 amounted to 13 644 250 FIM. To cover the expenses, supervision fees are collected from the institutions under supervision. The fees are based on the amount of supervision work undertaken for each corporation.

In 1989 the commercial banks and Postipankki Ltd paid 49% of the supervision fees, the savings and co-operative banks paid 33.5%, the supervision fees for the securities market amounted to 10.4% and others totalled 7.1%.

Legislation

On August 1st, 1989, the new Securities Market Act and the Act

on Securities Brokers came into force. At the same time the Banking Supervision Act and the Unit Trusts Act were amended. The Securities Market Act governs the sale and broking of securities and new issue activities. The Act on Securities Brokers governs commercial or professional securities broking. Both stock exchange activity and securities broking are licensed and their activities are supervised by the Banking Supervision.

An act concerning the conversion of a mortgage bank into a commercial bank and of its merger with a commercial bank came into force on December 20, 1989. A mortgage bank can, with the permission of the Ministry of Finance, be converted into a commercial bank. It is also possible to merge a mortgage bank with a commercial bank.

According to the Act on Tax Exemptions for Deposits and Bonds, which came into force on January 1st, 1989, tax relief can be granted if the rate of interest does not exceed certain maximum interests, bound to the discount rate of the Bank of Finland. These percentages were changed in an amendment to the Act, issued on December 1st, 1989.

On November 10, 1989 an act was issued on the conversion of Suomen Työväen Säästöpankki into a commercial bank.

The acts on Co-operatives and on Co-operative Banks were amended in December, which enables the co-operative banks to acquire equity capital.

DEPARTMENTS AND UNITS

The General Supervision Department

As a result of the reorganisation the credit department became the General Supervision Department. Despite its new name the department's duties have remained more or less unchanged.

The General Supervision Department takes care of the planning and implementation of the inspections of deposit and mortgage banks, special credit institutions and their foreign subsidiaries, mortgage associations and banks' guarantee funds and foreign representations. The department also handles the general manage-

ment and supervision of the Savings and Co-operative Banks' Inspection Boards and the supervision of liabilities of the large creditors.

The department follows the concentration of banks' credit risks. The General Supervision Department is also responsible for the safekeeping of the securities given to the Banking Supervision.

During the year the department handled matters related to the funding of banks, such as a request for a review from the Ministry of Finance, concerning new issues of bonds and certificates of deposits by banks, and the ranking of subordinated debt. Other matters dealt with also included authorisations for guarantee limit overage, banking supervision instructions, temporary equity ownership matters and inspections.

The Finance Department

The Finance Department controls the financial position of the supervised institutions and examines their systems of financial management. The duties of the department have increased from ordinary accounting issues to include risk management and other problems of financial theory. This development is reflected in the continuous supervision as well as in the inspections carried out in the supervised institutions.

The department has begun to develop a supervision system based on the use of data technology. Reporting techniques will be renewed and methods for analysis of the data will be developed. Primarily, attention will be focussed on questions concerning the general financial position of the supervised institutions, and particularly their liquidity, capital adequacy and risks.

During inspections attention has been paid to the supervised institutions' strategic planning and their methods of risk management.

Accounting regulations have been issued for commercial, savings and co-operative banks and for Postipankki Ltd, for mortgage banks, special credit institutions, mortgage associations and securities brokers. For the securities brokers the department has also issued regulations and instructions on monthly and quarterly reports, on consolidated balance sheets, and separation of clients' assets.

The Legal Department

The Legal Department supervises the legality of decisions of the Banking Supervision and confirms the Banking Supervision's standpoints in matters of law. The department participates in inspections supervised institutions, with the other departments and carries out inspections that it considers necessary in questions concerning interpretation of the law. The department is also responsible for the development of legislation concerning the Banking Supervision and the supervised institutions and handles matters concerning legal opinion, instructions and licenses.

During the year the department together with various banks has discussed the definitions of authorised banking activities. The department has also acted as a consultant for other departments in legal questions.

Representatives of the department have also given their opinions as experts in the parliamentary committees on current matters of legislation. The department also gave statements to the Ministry of Finance and the Ministry of Justice.

The department has answered many queries concerning client protection. These concerned inter alia client's rights as rates of interest rose, as the prices of securities fell, as the housing market changes and as banks collect service fees. 186 questions concerning client protection resulted in written requests for clarification.

The department also co-operates with other supervisory authorities. These include the consumer ombudsman, the competition office and the data secrecy ombudsman.

The Securities Market Department

Since August the supervisory duties of the Banking Supervision include not only the options market but also the securities market. For the supervision of the securities and options markets a Securities Market Department was set up within the Banking Supervision. Although the department was officially set up from the beginning of November, its staff was employed from the beginning of June.

Before the Securities Market Act came into force in August, the department issued instructions concerning prospectuses and instructions for the stock exchange, for securities brokers and for the Exchange-listed companies, stating the Banking Supervision's views on how this act should be interpreted as far as these groups are concerned. These instructions have as far as possible been written from the clients' point of view, complying guidelines for the practical implementation of the Securities Market Act.

Among the most important duties for the Securities Market Department during its first year was the creation of supervision systems, to develop supervision routines, to define the office's interpretation of the new legislation, and to communicate this opinion to the parties involved.

To supervise the securities market is primarily to supervise the activities on the market. In its supervisory work the department has tried to take pre-emptive action and keep active contacts with all parties concerned. It supplies information and answers questions from the market participants, and gives the office's view on the interpretations of the Securities Market Act.

Research and Development

The Research and Development Unit was established on November 1st, 1989. The unit develops the data processing systems required for the office's supervisory duties and for its administration. Data technology is applied in the supervision of banks and the securities market and in the administration of the office. The unit also conducts EDP-inspections in the supervised corporations.

The unit also handles planning of the office's activities and co-ordination of instructions, information and training.

The staff use IBM PS/2 personal work stations, connected by a Token Ring local network. The applications mostly used are word processing, electronic post, and spreadsheet programs. At the end of the year there were 30 PC's in all, and eventually all the employees in the office will have a terminal of their own.

The research and development unit acquired the supervision system for the Securities Market Department. This system consists of a Sparcstation 1 (Sun 4/60)-UNIX work station and a Sparcserver database and datacommunication server. The dealings on the Helsinki Stock Exchange are registered in the system in real time through a DATAPAK package network.

Administration

The Administration Unit handles internal administration, such as personnel, official registration, the library, telephone exchange, and client service.

As the office grows the importance of the administration and particularly of the book-keeping and internal accounts has grown.

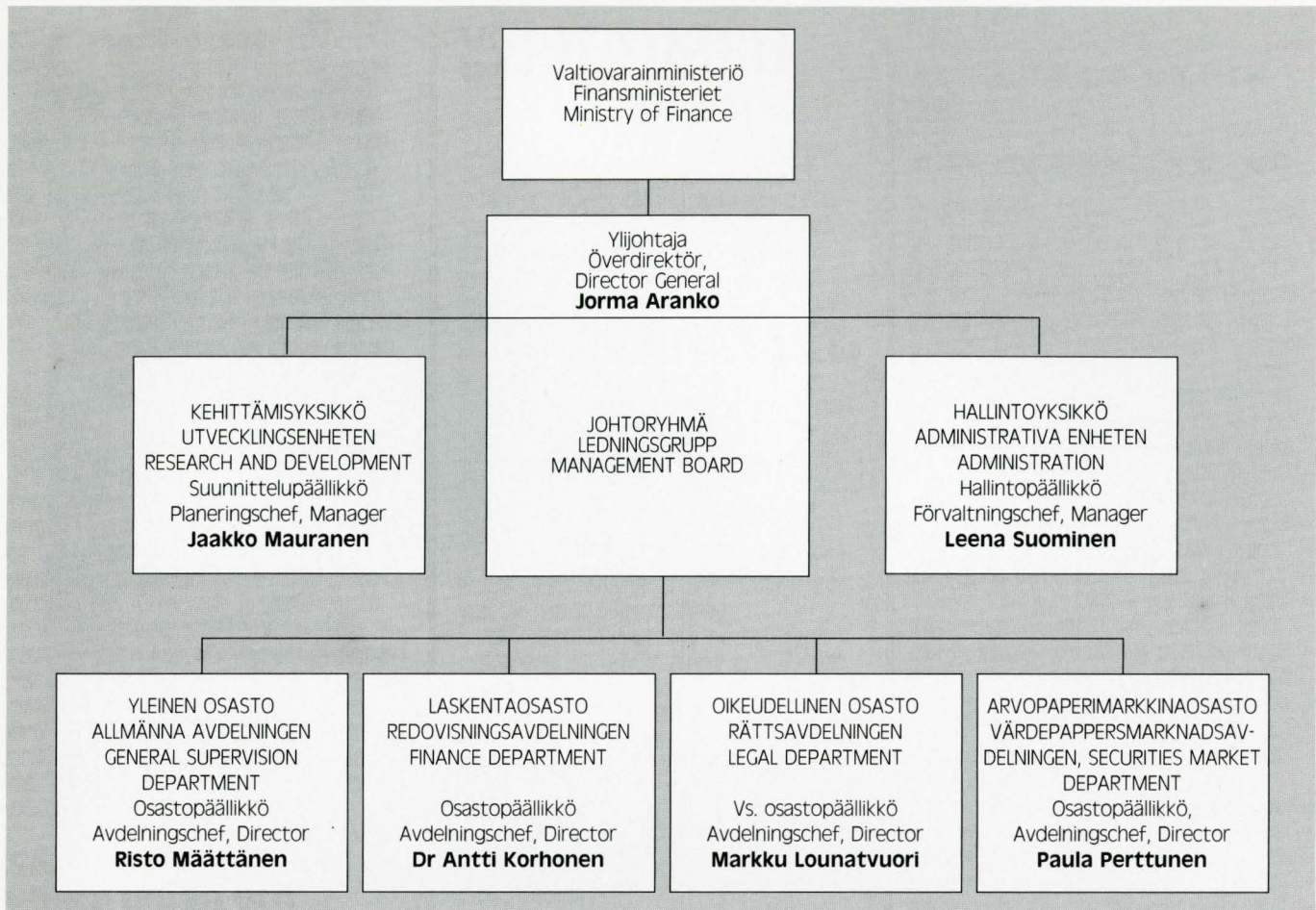
International Contacts

With the internationalisation of banking, as Finnish commercial banks establish themselves abroad and foreign banks open subsidiaries in Finland, the Banking Supervision has increased its international co-operation. The co-operation between the supervisory authorities in the Scandinavian countries has continued, and a Nordic agreement on co-operation in banking supervision is being prepared.

The speeding-up of the European integration and the negotiations between EC and EFTA about the creation of a European Economic Space, EES, also have their effects on the activities of the office. The Banking Supervision has participated in the investigation carried out by various authorities concerning the harmonization of the legislation of the EC member countries: what does it involve and how does it influence the working conditions of Finnish banks. The office has participated in the meetings of the expert group on EFTA-EC co-operation in financial services, and in an OECD meeting concerning the financial institutions' book-keeping. The office also participated in the 14th annual meeting of the IOSCO, the international organisation for the supervisors of securities market.

During 1989 representatives of the Soviet Union have visited Finland to study banking and banking supervision in Finland. The Banking Supervision also participated in a seminar on the reorganization of the Soviet economy in Moscow.

Pankkitarkastusviraston henkilöstö 31.12.1989

YLIOHTAJA

Jorma Aranko

YLEINEN OSASTO

Osastopäällikkö,
Pankkitarkastusneuvos
Pankkiylitarkastaja
Pankkiylitarkastaja
Vs. pankkiylitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Vs. pankkitarkastaja

Risto Määttänen
Arja Vakkari
Kaarina Lavikkala
Tuomo Malin
Suvi Ranki
Tuija Nevalainen
Minna Sahari
Jukka Kauppi

LASKENTAOSASTO

Osastopäällikkö,
Pankkitarkastusneuvos
Pankkiylitarkastaja
Pankkiylitarkastaja
Vs. pankkiylitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja

Antti Korhonen
Veli-Pekka Valori
Gunnar Hagman
Aarno Kinnunen
Seppo Pitkänen
Erkki Sarsa
Marina Lahtinen
Olli Larkka

OIKEUDELLINEN OSASTO

Vs. osastopäällikkö
Pankkiylitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja

Markku Lounatvuori
Terttu Morri
Raimo Husu
Pirjo Kyyrönen
Harri Hirvi
Leena Rantanen
Jukka Aaltonen
Päivi Saari-Halonen
Taina Erovaara

ARVOPAPERIMARKKINAOSASTO

Osastopäällikkö
Pankkiylitarkastaja
Pankkiylitarkastaja
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja

Paula Perttunen
Jyrki Jauhainen
Kaisa Rautiainen
Ilkka Harju
Timo Rintanen

KEHITTÄMISYKSIKKÖ

Suunnittelupäällikkö
Pankkitarkastaja
Pankkitarkastaja
Suunnittelija

Jaakko Mauranen
Kirsti Enäjärvi
Jyrki Toivainen
Markku Koponen

HALLINTOYKSIKKÖ

Toimistopäällikkö
Osastosihtööri
Osastosihtööri
Kirjaaja
Kirjanpitäjä
Toimistosihtööri
Vs. toimistosihtööri
Kanslisti
Kanslisti
Vs. kanslisti
Tekstinkäsittelijä
Konekirjoittaja
Konekirjoittaja
Apulaiskanslisti
Apulaiskanslisti
Toimistovirkailija
Toimistovirkailija
Toimistovirkailija
Toimistovirkailija
Virastomestari
Vs. lähetti

Leena Suominen
Ann-Christin Wickström
Riitta Sarvaranta
Kaija Talpia
Raija Levo
Raija Bohm-Bruun
Terttu Paatonen-Suhonen
Hely Helinko
Tarja Koskela
Sirikka Meltaus
Tuula Mattila
Päivi Göös
Margit Galkin
Alli Purmonen
Tuula Sopenlehto
Susanna Wainio
Anna Rajamäki
Anja Kuvaja
Anja Bergenheim
Jukka Lehtinen
Jani Suomalainen

Tilastotietoa

Pankkitarkastusviraston valvottavat 1970-1989 Sammanslutningar under bankinspektionens tillsyn 1970-1989 Corporations Supervised by the Banking Supervision 1970-1989

Valvottavat:	LP	SP	OP	KLP	LOY	HY	UE	RY	VR	AP	OY	YHT	SK yht
1. 1.1970	6	330	464	4	3				3			810	2482
31.12.1970	7	327	445	4	3				3			789	2514
31.12.1971	7	306	425	4	4				3			749	2546
31.12.1972	7	302	407	4	4				3			727	2568
31.12.1973	7	298	398	4	3				3			713	2600
31.12.1974	7	294	390	4	3				3			701	2628
31.12.1975	7	283	384	4	3				3			684	2651
31.12.1976	7	280	380	4	3				3			677	2653
31.12.1977	7	280	376	4	3				3			673	2658
31.12.1978	7	280	374	4	3				3			671	2665
31.12.1979	7	278	373	4	3	1	2		3			671	2686
31.12.1980	7	275	372	4	3	1	2		3			667	2715
31.12.1981	7	274	371	4	3	1	2		3			665	2755
31.12.1982	10	272	371	4	3	1	1		3			665	2777
31.12.1983	10	270	371	4	3	1	1		3			663	2830
31.12.1984	10	263	370	4	3	1	5		3			659	2877
31.12.1985	10	254	370	5	3	1	7		3			653	2915
31.12.1986	10	241	370	6	4	1	8		3			643	2943
31.12.1987	10	231	369	7	3	1	9	5	3			638	2902
31.12.1988	12	211	367	7	4	1	8	6	3		2	621	2979
31.12.1989	14	178	360	6	5	1	9	8	3	1	2	587	3019

LP Liikepankit ja Postipankki Oy, Affärsbanker och Postbanken Ab, Commercial Banks and Postipankki Ltd
 SP Säästöpankit, Sparbanker, Savings Banks
 OP Osuuspankit, Andelsbanker, Co-operative Banks
 KLP Kiinnitysluottopankit, Hypoteksbanker, Mortgage Banks
 LOY Luotto-osakeyhtiöt, Kreditaktiebolag, Special Credit Institutions
 HY Hypoteekkiyhdistykset, Hypoteksföreningar, Mortgage Associations
 UE Ulkomaisten luottolaitosten edustustot, Utländska kreditinrättnings-/representationskontor, Foreign Banks Representative Offices
 RY Rahastoyhtiöt, Fondbolag, Mutual Fund Management
 VR Vakuusrahastot, Säkerhetsfonder, Banks' Guarantee Funds
 AP Arvopaperipörssit, Fondbörser, Stock Exchanges
 OY Optioyhteisöt, Optionsföretag, Options & Futures Exchanges
 YHT Pääkonttorit yhteensä, Huvudkontor, Head Offices
 SK YHT Sivukonttorit yhteensä, Filialkontor, Branches

Arvopaperimarkkinaosaston valvottavat 31.12.1989 Sammanslutningar under värdepappersmarknadsavdelningens tillsyn 31.12.1989 Corporations supervised by the securities market department 31.12.1989

Sopimusmarkkinat ja muut markkinapaikat, OTC-marknaderna och övriga marknadsplatser, OTC-markets and other securities Market Places, 10
 Arvopaperinvälitysliikkeit, Värdepappersförmedlingsrörelser, Securities Brokerage Companies, 30
 Pörssihtiöt*, Börsbolag*, Listed Companies*, 82
 OTC-yhtiöt*, OTC-bolag*, OTC-Companies*, 54

* = Eivät pankkitarkastuslain mukaisia valvottavia. Valvotaan siten, että yhtiöt täyttävät APML:n mukaiset velvoitteensa.

* = Inte sammanslutningar under tillsyn enligt lagen om tillsyn över bank. Tillsyn utövas så, att bolagen uppfyller de förpliktelser som stadgats de i VPML:n.

* = Not supervised in accordance, the Banking Supervision Act. Supervised that they fulfill their duties according to the Securities Market Act.

VIRASTON MENOT VUONNA 1989:

PALKKAUKSET	
Palkat	7 421 883,—
MUUT KULUTUSMENOT	
Käyttövarat	10 000,—
Virkistystoiminta	3 000,—
Matkat	257 224,—
Muut henkilöstömenot	170 000,—
Rakennusten käyttö	1 600 000,—
Toimistomenot	462 776,—
Atk-menot	600 000,—
Atk-kaluston hankinta	1 200 000,—
Muun kaluston hankinta	200 000,—
Muut menot	15 000,—
KALUSTON HANKKIMINEN	
Kaluston hankinta	1 400 000,—
ERÄÄT MUUT PALKAT JA PALKKIOT	196 968,—
SOSIAALITURVAMAKSUT	13 906,—
	13 550 757,—

PANKKIEN TOIMIPISTEET 31.12.1989 SEKÄ VUODEN 1989 AIKANA TOIMINEET TILAPÄISET TOIMIPISTEET:

TOIMIPISTETYYPPI	LIKE-PANKIT	SÄÄSTÖ-PANKIT	OSUUS-PANKIT	YHT.	lis (+) väh (—)
Työpaikan	172	55	31	258	— 50
Ulkomaanliikenteen	9			9	— 2
Liikkuvat	1	24		25	— 3
Pankkiautomaatit	842	812	609	2263	+468
Tilapäiset	61	7	20	88	— 36
Yhteensä	1085	898	660	2643	+377

VALVOTTAVIEN ULKOMAISTEN SIVUKONTTORIEN, TYTÄRJÄ OSAKKUUSPANKKIEN SEKÄ EDUSTUSTOJEN LUKUMÄÄRÄ 31.12.1989

Sivukonttorit	10
Tytärpankit	15
Osakkuus- eli konsortiopankit	7
Edustustot	29

Pankkitarkastusvirasto

Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
PL 44, 00521 Helsinki
Vaihde (90) 15 931
Telefax (90) 159 3681
Telex 123241 fimin sf

Bankinspektionen

Bangårdsvägen 9, 00520 Helsingfors
PB 44, 00521 Helsingfors
Växel (90) 15 931
Telefax (90) 159 3681
Telex 123241 fimin sf

Banking Supervision

Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
P.O.Box 44, SF-00521 Helsinki
Finland
Telephone +358 0 15 931
Telefax +358 0 159 3681
Telex 123241 fimin sf

